

Bemærkninger til forslaget

Bemærkninger om genfremsættelsen

Forslaget er en genfremsættelse af punkterne 1-4 i det forslag, venstresocialisterne fremsatte første gang den 19. januar 1982, se Folketingstidende 1981-82 (2. samling), forhandlingerne sp. 276 og 5031 samt tillæg A sp. 681.

Når kun punkterne 1-4 genfremsættes, er det udelukkende, fordi disse forslag i den forløbne tid har fået særlig fornyet aktualitet. VS finder fremdeles, at de øvrige punkter (om hørings- og stemmeret, om beskyttelse i trafikken, om beskyttelse af børns fritid og om oprettelse af en børneombudsmandsinstitution) er rigtige, og genoptager dem gerne, hvis der skulle vise sig større interesse for dem end sidst. Men at dømme efter den offentlige debat og efter politikerudtalelser er der mere, der tyder på udvikling omkring de forslag, som her er genfremsat. Således har den daværende justitsminister, som for 1½ år siden ikke ville tage stilling til spørgsmålet om revselsesretten, men henviste til den nedsatte arbejdsgruppe vedrørende forældremyndighed m.v., nu offentligt proklameret, at han vil gå i spidsen for afskaffelse af revselsesretten – i øvrigt efter, at den omtalte arbejdsgruppe har indstillet, at man ikke foretager sig noget på dette punkt!

Væsentligere er det dog, at nye danske undersøgelser over vold mod børn dels har understøttet de forslag, der her er fremlagt, dels har øget den almindelige interesse for problemet, hvilket er udmåntet bl.a. i en stor konference om dette tema i august 1983 og i en konference og en landskampagne imod revselsesretten gennemført af DUI, Leg og Virke, i september 1983 (se nærmere under bemærkningerne til punkt 1).

Bortset fra sådanne ajourføringer er bemærkningerne til de enkelte punkter uændrede fra den oprindelige fremsættelse.

Generelle bemærkninger

Holder vi os til love og regler, så må det konstateres, at børn er berøvet enhver selvbestemmelsesret.

Myndighedsloven fastslår, at personer under 18 år er umyndige, og at myndigheden til at træffe alle bestemmelser om deres personlige forhold er henlagt til forældrene. I tilfælde af konflikt om forældrenes afgørelser har forældrene ret til at anvende et hvilket som helst middel til at gennemtvinge deres opfattelse, blot det ikke får karakter af mishandling eller vanrøgt. Børn har formelt ingen ret til at øve indflydelse på beslutningerne, hverken om rent personlige forhold (påklædning, frisur, fritidsbeskæftigelse m.v.) eller om sociale forhold (skolegang, daginstitution, tilhørsforhold efter skilsmisse m.v.). Hvis forældrene misbruger deres myndighed så groft, at samfundet må skride ind, er det andre voksne, der træffer afgørelser om barnets forhold.

Denne tilstand af fuldkommen umyndiggjorthed indtil det fyldte 18. år er naturligvis stridende mod enhver idé om, at børnene senere skulle kunne udvikle sig til demokratisk bevidste og engagerede samfundsmedlemmer. Sådanne ideer har nu heller ikke noget særlig solidt grundlag i samfundsindretningen i øvrigt.

Men tilstanden er også ude af trit med den udvikling, som trods alt har fundet sted i opdragelsen og behandlingen af børn. Selv om det ikke er registreret i lovgivningen, har der gennemgående fundet en vis demokratisering sted i familielivet, så børnene i højere grad har fået et ord med, når det drejer sig om deres rent personlige forhold. Alligevel er det stadig en kendsgerning, at mange konflikter udspringer af forældres udnyttelse af deres myndighedsret til enevældigt at diktere sengetid, udgangstilladelser, påklædning, hårlængde, omgangskreds, skolegang osv., specielt når det drejer sig om børn på 14-17 år. Og i sådanne konfliktsituationer er retsreglerne klart på forældrenes side: barnet har *ingen* rettigheder. At retsreglerne er så efterblevne, at de kan tages til indtægt af forældre, som udnytter dem langt mere enevældigt end sædvanligt, skærper naturligvis konflikten, fordi barnet meget rimeligt sammenligner sine vilkår med kammeraternes.